

Єднаймося в Просвіті!

Патріотизм – це встати за народ, за його волю. Якщо ти впав вниз, то мусиш знайти в собі силу, аби підвестись угору.

СЕНЕКА

45 (565)

29 жовтня

2015 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друку – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ВЕЛИКА ІМІТАЦІЯ

Європейський суд з прав людини зняв арешт із закордонних статків колишнього високопосадовця-регіонала, наближеного до Януковича, – А. Портнова. Аргумент: Генеральна прокуратура України, окрім листа, не надала жодних документів, які б підтверджували, що нажиті вони неправедно. А минуло ж уже майже два роки, як колишні владці повтікали з України. І ГПУ не надала жодних документів! У цьому факті відображена вся нищість влади, яка прийшла на крові Майдану. Вона справді має нас за дурнів: для суспільства показується картинка боротьби з колишніми, корупцією, як то позови на Януковича і «Сім'ю», публічні арешти посадовців у Кабміні й ГПУ, нібито відкриття кримінальних справ, а насправді – це імітація діяльності, напускання туману, який відволікає суспільну увагу й не дає спільноті усвідомити, що нинішня влада у змові з колишньою. Мовляв, ми робимо вигляд, що боремось, а ви робіть вигляд, що боїтесь. Хоч уже й не бояться. І Янукович із сином, і Азаров із сином та йже з ними уже в черзі на розгляд клопотань у Страсбурзі про порушення їхніх прав.

Зрештою, поміркуймо, чому досі жодна справа про розстріл Майдану не те що не завершена, а й публічно не розпочата. Що, ще не всі докази знищені?... Чому досі не названі й не покарані винуватці ловайська і Дебальцево?... І таких запитань до чинної влади безліч. Скажімо, чому перед виборами так і не змінили склад ЦВК, хоч строк повноважень більшості членів давно минув, а сам голова Охендовський «обрав» ще Януковича і йому нині інкримінують причетність до зриву виборів у Маріуполі? А чому донині сидять у своїх кріслах судді Конституційного суду, які надавали Януковичу диктаторські повноваження, а тепер вони ж розглядають правочинність закону про люстрацію, хоч самі потрапляють під неї? Чому не доведена до завершення справа мера Харкова Кернеса, який обіцяв поламати руки-ноги кожному майданівцю, який поткнеться в його вотчину. І ламав.

А говорити про боротьбу з корупцією вже стало просто непристойно, як і про реформи Уряду, яких ніхто з українців не бачив і не відчув. Хіба що грабіжницькі тарифи на комуналку... Що це як не імітація реформ? Їх імітують і в охороні здоров'я, соціальному забезпеченні, економіці, енергосекторі, правоохоронній і судовій системах... Скажімо, Уряд дозволив працюючим жінкам, які досягли 55-річного віку достроково виходити на пенсію без права працювати і мати додаткові доходи. І встановив пенсію у розмірі 940 гривень. На ці гроші можна прожити? І навіть після широко розрекламованої Урядом індексації мінімальних зарплат і пенсій вона цих нещасних не торкнулася. Це справжнє знущання над цими пенсіонерами, це імітація турботи влади про народ...

Імітація стала частиною нашого буття, з якою, видається, суспільство уже зжилося і не помічає її присутності. Війну називають АТО, постійну стрілянину на сході з пораненими і вбитими – перемир'ям, зібрання у МВФ грошових подачок, які нашим дітям і внукам доведеться віддавати втричі – небаченими перемогами, недолугі зміни Конституції – небаченим успіхом української демократії... І несть тому кінця. А що показали вибори? І весь цей саботаж на всіх рівнях виглядає як очікування повернення вчорашніх владців.

Інтуїтивно відчуваючи, що влада його дурить, суспільство самоорганізовується і намагається протиставити імітації діяльності справжні дії – як то громадянська блокада Криму, волонтерська допомога армії, Тарифний майдан, пікетування судів, прокуратури задля спонукання їх до чесної діяльності... Але врешті-решт, якщо влада не схаменеться і не зрозуміє, що нарешті потрібно реально діяти в ім'я суспільства, людей, накопичений потенціал народного невдоволення може вибухнути. Не доведи, Господи!

Богдан ВІВЧАР

ВИБОРИ-2015

ДО ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

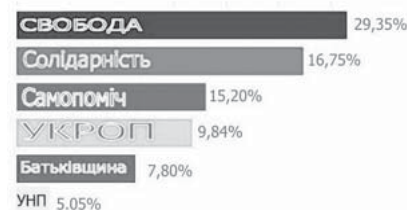
Згідно з паралельним підрахунком голосів, до Івано-Франківської обласної ради 5-відсотковий бар'єр долає шість партій: БПП «Солідарність», ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», «Укроп», «Самопоміч», «Воля».

НА ВИБОРАХ МЕРА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

при паралельному підрахунку голоси розподілилися так:

Ігор Насалик – 26,92%,
Руслан Марцінків – 22,96%,
Олександр Шевченко – 19,14%,
Віктор Анушкевичус – 16,38%,
Інші кандидати – 14,60%.

СКЛАД МАЙБУТНЬОЇ МІСЬКОЇ РАДИ:

ВО «Свобода» матиме 15 депутатів, БПП «Солідарність» – 9 депутатів, «Самопоміч» – 7 депутатів, «Укроп» – 5 депутатів, ВО «Батьківщина» – 4 депутати, УНП – 2 депутати.

ХОЧ І ЧЕТВЕРТІ, А ОДНАК МАЛО...

Івано-Франківська область займає четверте місце серед областей за відсотком виборців, які прийшли на дільниці 25 жовтня. Явка виборців на Франківщині становила 52,85 відсотка.

Найактивнішими виявилися виборці у Тернопільській області. Тут у місцевих виборах взяли участь понад половина громадян (56,5 відсотка).

НОВИНИ КРАЮ

Розшуковують сина бійця АТО

Вночі 24 жовтня вийшов з дому в селі Марківці Тисменицького району і не повернувся 19-річний Назарій Борщ.

Хлопець закінчив 21 училище, а за декілька тижнів готувався їхати за кордон на заробітки. Напередодні зникнення посварився з коханою.

Родичі хлопця звернулися з заявою до міліції. Правоохоронці заявили матері хлопця, що той, ймовірно, десь «загуляв».

Матір Назара правоохоронцям не вірить, каже, що усина спокійний і врівноважений характер. До слова, батько хлопця з січня перебуває в зоні АТО.

В день зникнення Назар був одягнений – темно-зелена майка,

Івано-Франківське
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ЗАПРОШУЄ
у НД «Просвіта»
на літературно-музичну композицію
«А МИ ТУЮ СТРЕЛЬЦЬКУЮ СЛАВУ
ЗБЕРЕЖЕМО»,
присвячену
борцям за волю України.
1 Листопада 15.00

Всеукраїнське об'єднання «Свобода» – більше половини депутатів попереднього скликання: Руслан Марцінків, Роман Онуфріїв, Петро Гавриш, Оксана Савчук, Роман Харук, Микола Вітенко, Віталій Бурко, Мар'ян Вагилевич, Роман Марцінків, Василь Скиданчук, Сергій Абрам'як, Віктор Синишин, Олег Капустяк, Андрій Грималюк.

Блок Петра Порошенка «Солідарність» – серед нових депутатів забудівники, бійці АТО, заступник голови облдержадміністрації: Петро Шкутяк, Володимир Кушнір, Володимир Балагура, Володимир Фецич, Микола Ковальчук, Сергій Палійчук, Андрій Волгін, Володимир Яблонь, Ярослав Дарвай.

Об'єднання «Самопоміч» – кандидат на мери, підприємці, забудівник: Ірина Кулинич, Іван Пуйда, Петро Гречанюк, Іван Гарасимко, Ігор Корсун, Олександра Федорук, Микола Гавриляк.

«Українське об'єднання патріотів – УКРОП» – народний депутат, спортсмен, громадський активіст, викладач: Віталій Мерінов, Володимир Олійник, Сергій Гаєвський, Дмитро Чміль, Ігор Саварин, Мстислав Тарас.

Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»: Руслан Терешко, Любомир Слободян, Василь Ревчук, Стефан Магас.

Українська народна партія – теперішній міський голова та його заступник: Віктор Анушкевичус, Михайло Верес.

До трійки лідерів увійшли також Львівська (56,31 відсотка) і Волинська області (55,29 відсотка).

Найменше виборців прийшло на дільниці в Донецькій (31,65 відсотка) та Луганській (35,27 відсотка) областях. Аналогічну тенденцію продемонструвала Херсонщина: тут проголосувало 37,41 відсотка населення.

спортивні чорні штани з білими смужками, кросівки та червона куртка.

Всім, кому відома будь-яка інформація про місце перебування хлопця, прохання телефонувати матері – 0963629171; 0953136040 (Оксана).

Відкрили Центр роботи з переселенцями

Громадська організація «Українці Донбасу і Криму» святкує новосілля. В Івано-Франківську урочисто відкрили Центр роботи з переселенцями.

Офіс знаходиться на вулиці Василянок. Приміщення Всеукраїнському об'єднанню надала місцева влада.

На Прикарпатті Всеукраїнське об'єднання «Українці Донбасу і Криму», яке досі знаходилося у НД «Просвіта», свою діяльність розпочало на початку цього року. Організацію очолила Лариса Пантелюк. Вона родом із Прикарпаття. Втім довгий час проживала в Донецьку. Повернутися на рідну землю довелося у якості переселенки. Тепер активістка допомагає обжитися на новому місці своїм землякам зі сходу. У Центрі роботи з переселенцями будуть проводитися семінари, тренінги та майстер-класи.

ВІЗИТИ

ПІЗНАВАВ ЖИТТЯ ЗБЛИЗЬКА

На Прикарпатті з робочою поїздкою перебував Президент України Петро Порошенко

Глава держави ознайомився з роботою ПАТ «Івано-Франківськцемент», зустрівся з активістами громадських організацій, які контролюють стан проведення ремонтних робіт на прикарпатських дорогах, взяв участь у церемонії закладення капсули під будівництво футбольного стадіону зі штучним покриттям в обласному центрі, поспілкувався з професорсько-викладацьким складом і студентами Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Він сказав, що головне зараз налагодити соборність всередині самої України. «Головне – виграти битву всередині самої країни. Подолати корупцію, підняти економіку й ефективність влади», – сказав він.

На зустрічах Президент наголошував: цього року в будівництво доріг на Прикарпатті інвестовано понад 810 мільйонів гривень, що у чотири рази більше, ніж за два попередні роки разом. «Причому, більше 520 мільйонів гривень виділив Державний бюджет, депутати від Івано-Франківщини, які підписали своєчасно відповідні зміни до Закону про бюджет, Уряд їх підтримав, Президент підписав закони і підтримав відповідні позиції, а також місцеві ради, – наголосив Петро Порошенко. – Тому що ми збільшили фінансову базу місцевих бюджетів на 40–60 відсотків. Бо це є ключовий момент моєї програми децентралізації».

Наразі, за словами Глави держави, при освоєнні бюджетних коштів важливо забезпечити якість дорожніх робіт. А про контролювати її, на переконання Петра Порошенка, повинні громадські активісти, серед яких волонтери й учасники АТО. Адже саме вони заслужили на найбільшу повагу та довіру українців.

У технічному університеті нафти і газу він цікавився можливістю збільшення видобування нафти і газу.

А на міському стадіоні «Рух» Президент закрив капсулу під будівництво нового футбольного поля. «Хочемо, щоб перемоги були у різних видах спорту. Зараз ми наближаємося до мети. Раніше гроші йшли будь-куди, тільки не в регіони України. Все змінилося, коли обрали нового голову Федерації футболу України», – сказав Порошенко.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету
«ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ
(без оплати оформлення):
на місяць – 4,30 грн., на півроку – 25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Історія нашої волі

У Коршеві Коломийського району планують зробити музей у колишньому «КПЗ», де катували вояків УПА.

Наразі відновлюють будівлю, де знаходилась камера попереднього ув'язнення. Ініціатор акції – поет Ярослав Ясінський, повідомляє ОДТРК.

В акції зі створення музею жертв радянської влади на запрошення Ярослава Ясінського взяли участь прикарпатські письменники, зокрема Іван Війтенко (житель Коршева), голова обласної організації Національного спілки письменників України Євген Баран, а також директор сільської школи.

Їдемо за європейськими правилами

Відбулося засідання наглядового комітету проекту Twinning «Підтримка Міністерства інфраструктури України в посиленні стандартів безпеки комерційного дорожнього транспорту».

Проект покликаний підвищити безпеку комерційних перевезень автомобільним транспортом в Україні у відповідності з технічними вимогами ЄС та найкращими міжнародними практиками для зменшення кількості ДТП і пов'язаних з ними смертельних випадків.

Досягти поставленої мети Мініфраструктури допомагають європейські партнери проекту з Польщі, Німеччини, Литви.

Першим практичним результатом стала реєстрація Мінекономрозвитку України Державного стандарту «Системи управління безпекою дорожнього руху (БДР). Вимоги та постанови з застосування», яке є ідентичним міжнародному стандарту ISO 39001.

Впровадження стандарту дозволить організаціям, які взаємодіють із системами дорожнього руху, зменшити смертність і травматизм за рахунок реалізації відповідної політики та розробки плану дій, повідомляє прес-служба Мініфраструктури.

Ігор Роп'яник у Лондоні

У Лондоні відкрилася виставка івано-франківського художника, фотографа, журналіста Ігоря Роп'яника. Він першим із прикарпатських митців представив свої картини на виставці у Лондоні.

Персональна виставка діє в галереї Асоціації українців Великої Британії при Українському культурному центрі. Попри те, що поїхати до Лондона художникові не вдалось, вважає сам факт виставки честю для себе, сказав він ОДТРК «Карпати».

Аби їхало

Комунальне підприємство «Електроавтотранс» планує придбати до кінця року ще два чеські тролейбуси. Проте поки що їх не продають. Тролейбуси, які хотіли б купити у Франківську, ще возять чеських пасажирів. Про це 27 жовтня на нараді у міськвиконкомі розповів керівник підприємства Леонід Яковець.

«На жаль, економічна криза не тільки в нас, а й за кордоном. Вся затримка через те, що чехи не мають таких тролейбусів, які ми закуповуємо, – сказав Леонід Яковець. – Вони з'являються тільки тоді, коли чехи отримують за європрограмою новий рухомий склад і свій віддають на продаж. Є всі гарантії, що вони його отримають».

Нагадаємо, що два вживані чеські тролейбуси вже возять пасажирів.

Свій – своєму державне

Долинська міжрайонна прокуратура виявила вчинення адміністративного корупційного правопорушення директором одного з навчальних закладів.

Директор підписав договір оренди приміщення шкільної їдальні Мало-тур'янської ЗОШ I–III ступенів та передав його в оренду дружині, повідомляє прес-служба обласної прокуратури.

Оскільки директор НВК є суб'єктом відповідальності за корупційні правопорушення, прокурор скерував до районного суду протокол про притягнення порушника до адміністративної відповідальності за корупцію. Йому доведеться сплатити штраф у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

ОЖИВЕМО, БРАТИ, ОЖИВЕМО!..

У жовтні, після гарячого дощового літа, громадське життя в південно-західній Флориді оживає. Громадський комітет, який складається з членів українсько-американських організацій на цьому терені, планує на 29 жовтня традиційний пікнік для членів громади, а українсько-американські ветерани відзначатимуть традиційний день пам'яті ветеранів Америки 12 листопада за участю офіцерів з України.

18 листопада Українсько-американський клуб на своїх сходинах покаже монтаж із відкриття пам'ятника жертвам голодомору у Вашингтоні.

13 грудня припадає храмове свято українського осередку ім. Св. Андрія, і в цей час планується урочисте відзначення 40-річчя осередку, який був заснований сенатором Павлом Юзиком та родиною Різників.

Осередок став народним домом для української громади в південно-західній частині Флориди. Тут було побудовано каплицю, в якій могли відправляти богослужіння українські християнські громади, тут була велика зала з кухнею для проведення громадських віч, спільних українських вечер, забав, доповідей, концертів, також була бібліотека імені Сенатора Юзика.

З часом каплиця виявилася замалою для зростаючої громади, де більшість була греко-католиками, і люди зібрали кошти і спорудили величний храм Пресвятої Богородиці (відомий як церква Св. Марії) з прицерковною залю недалеко від храму.

На нинішній день у каплиці осередку відбуваються Служби Божі для православної громади, тут є домівки українсько-американських ветеранів, 56 відділу Союзу українців Америки, Українсько-американського клубу. Громадський комітет координує діяльність організацій і відповідає за п'ять спільних заходів: свято Злуки земель, свято Шевченка, день пам'яті Чорнобиля, День Незалежності та вшанування жертв голодомору.

Український осередок ім. Св. Андрія, який був запланований основоположниками бути громадським центром для всіх українців південно-західної Флориди, був і продовжує бути ним. Управа осередку на чолі з Віктором Лісничим друж-

ЖИТТЄВЕ

ЯК ДОЛЯ

Століттями веде загарбницькі війни ординська Московія. І для підкорення й поневолення народів вона використовує усіляких перешиванців, колаборантів, зрадників. Так є сьогодні на сході України, так було і в часи національно-визвольної війни ОУН–УПА у сорокові роки минулого століття. Не домігшись успіхів у боротьбі з повстанцями у відкритих сутичках, москалі взялися створювати псевдобойки, вербувати сексотів із місцевого населення, які доносили на підпілля і тих, хто співпрацював з ним, на станичних, членів ОУН.

Не обійшло це лихо і моє село Кінчаки Галицького району. Якось, у жовтні 1945 року, коли в нашій хаті, а батько мій був станичним на кілька сіл, зібрались підпільники, хтось їх видав. Над ранок по двір'я обскочили облавники. Увірвавшись в хату, вони забрали мого батька Степана Михайловича Колодія, а також зі своїх домівок Михайла Дидика, дівчат-зв'язкових Катерину Михайлівну Монастирську, Марію Петрівну Васелькевич і повели їх до лісу, де і позбавили життя...

А тато був активістом українських організацій здавна. За Польщі він організував молодіжну спілку «Соколи», очолював сільську «Просвіту», вів патріотичну виховну роботу з молоддю, готуючи її до боротьби за Українську державу, аж поки не прийшли на нашу землю перші совіти у 1939-му році. Багатьох членів ОУН, «Просвіти», різних товариств арештували. Одних НКВД посадив у тюрми, а інших, серед яких був і тато, відправили на роботу на шахти в Донбас. Щоправда, пробув він там недовго, бо тяжко захворів і, аби не помер на роботі, відправили додому. Тут він вилікувався і Провід ОУН уже в час німецької окупації призначив його станичним із завданням заготовляти продукти для схронів УПА, які тоді

Управа осередку.

У 1-му ряду: Богдан Боднарчук, Дарія Томашоска, Віктор Лісничий, Микола Компанієць, Галя Лісничка;

у 2-му ряду: Віра Боднарчук, Євген Томашоский, Нуся Мацілінська та Оріся Свистун

(відсутні Клара і Володимир Шпички)

Члени Громадського комітету.

У 1-му ряду: Леся Попель, Богдана Більовшук, Ліда Бойко, Рома Гуран, Віра Боднарчук, Катя Стецюк, Галя Лісничка;

у 2-му ряду: Ненсі Возна, Одарка Горбачевська, Дарія Томашоска, Анн-Марі Сусла, Євген Томашоский, Роман Рондяк

ньо працює, щоб осередок мав усе найновіше устаткування, мав приємний вигляд всередині й зовні.

На відзначення 40-річчя осередку планується випуск пропам'ятної брошури. Маємо намір запросити членів родини сенатора Юзика та родини Різників. На той час планується відкриття відновленого приміщення бібліотеки імені Сенатора Юзика та освяченого тризуба в честь героїв Небесної сотні.

Осередок запрошує до членства і радо вітає новоприбулих українців, які цікавляться громадським життям!

Віра БОДНАРЧУК, професор, співголова Громадського комітету
Фото Віктора ЛІСНИЧОГО

ПРОЕКТИ

АБИ ЖИТТЯ СТАЛО КРАЩИМ

«Молода Просвіта» у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини представила результати напрацьованої програми співробітництва з місцевим самоврядуванням.

Протягом півроку члени ІФ ОО «Молода Просвіта» спільно з представниками місцевого самоврядування Бурштина працювали над створенням проекту співробітництва, який був прототипом польської моделі взаємодії місцевих рад із громадськими організаціями. Після навчань, обговорень, ознайомчих візитів до Польщі, дискусій було напрацьовано Програму співпраці Бурштинської міської ради з неурядовими організаціями м. Бурштина та с. Вигівка, яка має на меті підвищення рівня життя мешканців. В основу покладено ідею створення координаційного центру при органах місцевого самоврядування, куди би входили представники різних верств населення. Центр акумулюватиме ідеї, проблеми, пропозиції від громади й розподілятиме їх на потенційних виконавців, якими виступатимуть не лише органи місцевого самоврядування, але й громадські об'єднання, ініціативні групи.

Результати напрацьовань представив керівник робочої групи Віталій Грицюк на прес-конференції, що відбулася днями в Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Доповідач зазначив: «Влада не може бути відірваною від громади. Проблеми міста чи села можуть бути вирішені тільки при активній взаємодії місцевого самоврядування і неурядових організацій».

Наступний крок – затвердження Програми на сесії міської ради та впровадження її на практиці, а також поширення досвіду на інші населені пункти Прикарпаття.

Проект реалізовується ГО «MART» у співпраці з Гельсінкським фондом прав людини (Польща) і є частиною плану дій Всеукраїнської освітньої програми «Розуміємо права людини». Проект співфінансується в рамках Програми розвитку польського співробітництва міністерства закордонних справ Республіки Польща, Програми «Співробітництво в галузі громадської дипломатії 2015» та в рамках Програми Польсько-Американського фонду свободи «RITA», що здійснюється через фонд «Навчання для демократії».

Н. К.

РОЗПОРЯДИЛАСЬ...

будували в потаємних місцях. У партизанку й підпілля тоді пішли чимало місцевих патріотів, як Василь Тихий, Марія Полімон, Марія Щур, Юлія Бойчук... А самому станичному потрібно було підтримувати зв'язки з навколишніми селами Петрилів, Задорогів, Горшанка і навіть Завалів.

Водночас ОУН за німців організувала вишкіл молоді, починаючи з таких, як я, десятилітніх новаків і набагато старших. А відправив мене тато в старшинську школу «Олені» в Карпатах. В ній тоді було чотири групи по 250 юнаків і юнок віком до двадцяти років. Ми, а разом зі мною з Кінчаків були ще Ярослав Твердохліб, Степан Бойчук, і мої однолітки вивчали історію України, різну зброю, способи виживання в лісі... Словом, нас готували до майбутньої боротьби за державу.

З наступом червоних нас, молодших, відправили зі школи додому з завданням добре вчитись і за змогою продовжити

справу «Оленів». А боротьбу продовжили старші. В ній і загинув мій батько. А моя доля повела мене стежками до армії, військового училища, після якого довгі роки служив артилеристом-зенітником. І хоч давно у відставці, підтримую зв'язки з армією, а нині – командирами артилерійських підрозділів на сході України: добра порада завжди стає їм у пригоді. Скажу, що коли над Донбасом збили малайзійський «Боїнг», то я відразу зрозумів і повідомив військовим, зокрема полковникові Ігореві Гуку, що збили його системою «Бук», яку я опановував в армії.

А ще свого часу на світанку Незалежності організував чоловічий хор «Червона калина» при обласній «Просвіті», з яким об'їздили чи не всю Україну і насамперед – схід, куди ми несли українське слово й українську пісню.

Тарас КОЛОДІЙ, полковник у відставці, член обласної організації Спілки офіцерів України

ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ

ОСВІТА ЗА КОРДОНОМ:
ЗА І ПРОТИ

Важливим та актуальним для української молоді є питання свободи вибору в сфері освіти, самовдосконалення, громадської активності.

Сучасний світ відкритий для студентства і дає багато можливостей проявити свої знання, таланти, лідерські якості не тільки в межах України, а й спробувати закордонні перспективи. Особливе зацікавлення викликає в учнів можливість навчатися в закордонних вишах, стипендіальні програми і стажування в міжна-

КНИЖНИК

ЧИТАЄТЬСЯ
З ЦІКАВІСТЮ

Перечиту ю книжку «Літературне Прикарпаття» (антологія на 972 сторінки), подаровану мені міським відділенням «Просвіти» (Наталею Синицею, а вона є добрим пропагандистом і розповсюджувачем книжок). Гарно оформлене видання вийшло у видавничо-поліграфічному товаристві «Вік» у Коломиї. Книжка почата розлогою цікавою передмовою Євгена Барана.

У змісті наявні розділи «Спадщина» (8 авторів), «Поезія» (35 авторів), «Проза» (17 авторів), «Есеї» (4 автори), «Критика» (2 автори). Певну частину творів цих авторів у різні роки я читав.

Абсолютна більшість із них – уродженці нашої області, практично з усіх районів, але найбільше – з Коломийщини та Косівщини.

Статтю пишу для просвітян і читачів, які через вік, здоров'я уже не можуть крокувати в сьогоденні, але мають свої думки. Тому подаю короткі витяги з творів.

Вчора ще було рано, Україно, а завтра вже зробиться пізно: При грошах небезпечним стає спадкоємний зажерливий люмп!

Ольга СЛОНЬОВСЬКА

Ти – Молитва моя і Дорога
Ти – спокута й... зневіра моя.
Я вимолюю ласки у Бога
За твоє щире серце щодня.

Надія ДИЧКА

Задумаймось,
А що то значить – час...
Чи ми у ньому,
А чи він – у нас?
А може, – то суддя,
Що судить строго...

Ганна ДОРОШЕНКО

Йой, над вогневищем
полум'я досі ще б'є,
На коні Осмомисл у розпуці літає,
А за Крилосом в лісі зозуля кує,
В Перевізному

Броді Настася чекає.

Степан ПУШИК

Коли ж сягнеш своїх верхів, –
В останню мить, на перевалі,
Ми запитаємо синів:
– Скажіть, сини, а що там далі?

Степан ПУШИК

Мов перші літери колись,
Зорину таїну читаю,
І весь замріяно світаю,
Мовби до Господа моливсь...

Орест КНЯЗЬКИЙ

Будуймо храми
не лише з каміння –
З любові, милосердя,
доброти...

Для того й посилає
Бог проміння,
Аби і нам, осонценим, цвісти.

Іван ПАВЛІХА

Богдан СУШЕВСЬКИЙ,
просвітянин

родних організаціях. Цій проблематиці присвячений дискусійний стіл «Освіта за кордоном: за і проти», який пройшов у рамках засідання молодіжного клубу знавців права «Де юре».

Зі старшокласниками обласного ліцею-інтернату для обдарованих дітей із сільської місцевості зустрілись представники вищих шкіл Івано-Франківська, які надають можливість своїм студентам навчатись і стажуватись у закордонних вишах Польщі, Чехії, Німеччини, Фінляндії.

Керівник відділу підтримки безробітних Івано-Франківського міського центру зайнятості Ірина Харко розповіла про можливість безкоштовного професійного тестування, яке допоможе учням визначити пріоритети у виборі майбутньої професії.

Кандидат політичних наук, начальник науково-дослідницької частини ПНУ Олег Білоус поділився своїм баченням плюсів співпраці з міжнародними науково-дослідницькими програмами, розповів про можливість отримання «подвійного диплому», один із них буде міжнародного зразка.

Але не тільки освіта дає можливість побувати за кордоном. Викладач Івано-Франківського аграрного коледжу Олег

ГОЛГОФА

У вівторок біля пам'ятника Лесеві Курбасу, що на перетині вулиць Прорізна і Пушкінська, Київське Товариство політ'язнів і жертв репресій, Всеукраїнський «Меморіал» ім. В. Стуса, Міжнародна громадська організація «Соловецьке братство», Український інститут національної пам'яті, Українська Автокефальна Православна Церква, громадськість справили панахиду за жертвами Соловецького етапу, розстріляного 27 жовтня, 1, 2, 3 і 4 листопада 1937 року в урочищі Сандармох, що на півдні Карелії, – 1111 в'язнів, у т. ч. 290 українців.

САНДАРМОХ
ПАМ'ЯТІ СОЛОВЕЦЬКОГО ЕТАПУ

...Нагадуємо суспільству, що 5 серпня 1937 року за наказом НКВД СРСР № 00447 вступила в дію постанова Політбюро ЦК ВКП(б) від 2 липня 1937 року П 51/94 «Про антирадянські елементи». Розпочалася наймасовіша за всю совєцьку епоху «чистка» суспільства від елементів, які не годилися для будівництва комунізму. Її теоретично обґрунтував новий нарком НКВД Ніколай Єжов і зредагував сам Сталін.

ЦК ВКП(б) запропонував подати в ЦК склади позасудових органів – «трійок», а також кількість осіб, що підлягають розстрілу й висланню.

У кожному республіці, області, район спускалися ліміти на репресування за I і II категоріями (I – розстріл, II – ув'язнення, співвідношення – 3 до 1). «Знизу» полетіли звіти про перевиконання лімітів, розгорнулося соціалістичне змагання (!) за їх перевиконання, прохання й вимоги збільшити ліміти, особливо за I категорією, висувалися «зустрічні плани» (!). Нарком внутрішніх справ УРСР Ізраїль Леплевський тричі звертався до Москви за таким збільшенням. Призначений після його розстрілу в січні 1938 року в. о. наркома Александр Успенський – двічі. І Москва їх задовольняла.

Дія «трійок» поширювалася на всі категорії населення. Під репресії потрапили «куркулі», «кримінальники», «контрреволюціонери» різних відтінків, «повстанці», «церковники», «шпигуни», «троцькісти», «диверсанти», «шкідники», «буржуазні націоналісти» – тобто й українська інтелігенція, яка, за визначенням Сталіна, «не заслуговувала довір'я». Безперечно, репресії зачепили всі народи, що мали нещастя залишитися в російській імперії під новою назвою СРСР. Та все ж чи не найбільше постраждав український народ, бо він, з його глибокою релігійністю, волелюбністю, потягом до самостійного господарювання, увесь не годився для будівництва комунізму і його слід було замінити привезеним з Росії та нововиведеним «советським народом»...

«Трійки» поєднували в собі слідство, обвинувачення, суд і виконавця вироків. На все слідство відводилося 10 діб. Участь захисника, прокурора, а часом і самого звинуваченого, оскарження вироку та клопотання про помилування не передбачалися, а вирок виконувався негайно після його винесення. Цілом у душі настанови творця радянської держави В. І. Леніна, який учив: «Будьте зразково нещадними... Розстрілювати, нікого не питаючи і не допускаючи ідіотської тяганини». І відповідно до настанови «любимця партії і народа» С. М. Кірова, який учив: «Карати по-справжньому, щоб на тому світі був помітний приріст населення завдяки діяльності нашого ГПУ».

На виконання згаданої постанови «чистка» відбулася і в концтаборах та тюрмах. Так, начальник Соловецької тюрми особливого призначення (СТОН) Іван Апетер одержав наказ скласти список на розстріл 1825 в'язнів. Одна група, 507 в'язнів, була розстріляна під Ленінградом 8 грудня 1937 року, 200 (насправді 198) – на Соловках 14 лютого 1938 року. Доля так званого «Соловецького етапу» (1111 осіб) стала відомою в 1997 році: капітан Матвєєв

Голубчак створив відділ зі сприяння працевлаштуванню випускників коледжу. Він розповів про перспективи літнього стажування в європейських країнах, а саме – в сфері сільського господарства Фінляндії, Польщі, Чехії. Це принесло не тільки знайомство з новітніми технологіями, а й матеріальну винагороду.

Ще одним гостем зустрічі стала Ольга Хомич – представник консультативного центру «ОсвітаПоль», що допомагає українським випускникам у пошуку польського вишу, підготовці документів для вступу, адаптації в перші місяці навчання. Питання, які звучали, стосувались і фінансової сторони справи, і можливостей безкоштовного навчання, отримання пільг і стипендій.

Людмила Ковальчук (керівник клубу «Де юре») розповіла про можливості програми обміну учнів FLEX. Це програма, яка фінансується урядом США, надає школярам стипендії для навчання упродовж року в американській школі з проживанням в американській сім'ї.

Кожний з учасників отримав буклети й інформлисти для двостороннього зв'язку і подальшого отримання консультацій.

Світлана ШАГАН

з помічниками розстріляв його 27 жовтня, 1, 2, 3 і 4 листопада в урочищі Сандармох на півдні Карелії. Серед 290 українців – творець театру «Березіль» Лесь Курбас, поет-неокласик Микола Зеров, драматург Микола Куліш, колишній міністр освіти УНР Антон Крушельницький та його сини Остап і Богдан, історики академік Матвій Яворський, професор Володимир Чехівський, професор Сергій Грушевський, географ академік Степан Рудницький, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Григорій Епік, Мирослав Ірчан, Марко Вороний, Михайло Козоріс, Олекс Слісаренко, Михайло Яловий, науковці Микола Павлушков, Василь Волков, Петро Бовсунівський, Микола Трохименко, творець Гідрометеослужби СРСР голландець родом професор Олексій Вангенгейм, міністр фінансів УРСР Михайло Полоз...

Цей Сандармох знайшли за документами та виявили на місцевості 1 липня 1997 року Карельський та Санкт-Петербурзький «Меморіали» (Юрій Дмитрієв, Веніамін Іофе, Ірина Резнікова). Тут приблизно 150 ям, де покійться близько 9 тисяч розстріляних. Це в 30-их роках було «обычное место расстрелов» на півдні Карелії... А скільки таких місць ми не знаємо...

2004 року стараннями українців усього світу, насамперед Товариства української культури Карелії «Калина» (голова – Лариса Скрипникова), там зведено величний пам'ятник – гранітний Козацький хрест «Убієнним синам України» (автори – Микола Малишко та Назар Білик).

Кількість жертв репресій, депортацій і голоду в Україні за часи совєцької влади не піддається підрахунку. Це приблизно третина українського народу. Американський дослідник української трагедії Джеймс Мейс писав, що нинішня Україна – це соціологічно випалена земля. Нинішній період історії України він визначав як «постгенцидний». На його думку, процесу інтелектуального і морального занепаду українського суспільства та подальшого російщення не змогло зупинити навіть проголошення незалежності. Аж тепер Україна прокинулася – коли спадкоємниця СРСР, Росія, чинить відверту агресію проти української держави, прагнучи стерти її з лиця землі, а нас, українців, втягнути в примарний «руський мір».

Усі наші сучасні біди – це наслідок сатанинської селекції, під час якої була фізично знищена найкраща частина українського народу.

Починаючи з 2007 року річниця початку Великого терору (5 серпня) і день пам'яті Соловецького етапу (27 жовтня) (окрім періоду Януковича) відзначалися в Україні на державному рівні, коштом добродіїв споряджались екскурсії на Сандармох. А вже 2014-го і 2015 років ми не зважилися їхати в країну, яка веде неоголошену війну проти України.

Сподіваємося, що скоро настане час, коли ми зможемо вільно їздити у Сандармох і на Соловки – в незалежну від Москви Карелію. А в ці дні засвітимо свічку в церкві чи вдома, спом'янімо убієнних Москвою українців.

Василь ОВСІЄНКО, учасник паломництва у Сандармох і на Соловки 1999–2005 рр.

УКРАЇНСЬКОГО РОДУ

ЇЙ ЗОРИЛИ
НЕВІДОМІ СВІТИ

(Продовження. Поч. у № 44)

...1927 року Софія Яблонська їде до Франції – в Париж. Влаштується на одній із кіностудій. Її приваблює документальне кіно. Вона поринає у техніку його знімання. Та, опанувавши досконало всі його процеси, вирішила випробувати себе у більш широкому діапазоні. І за дорученням французького товариства Опторг Юман-Фу Софія Яблонська полишає Європу: їде у світи шукати свої мрії...

...Марокко – арабська країна на крайньому північному заході Африканського континенту (на той час – французька колонія) – стала першим уроком у пізнанні Софією Яблонською загадкового мусульманського світу. Звідси полетіли до Парижа і, звісно, до рідної Галичини, її перші захоплюючі репортажі й нариси про життя, традиції, звичаї народу цієї арабської країни. 1931 року їх друкує журнал, «присвячений людям і справам домашнього жіночого господарства» під промовистою назвою «Нова хата», що виходив у Львові. Того року в цьому місячнику була опублікована ціла в'язанка захоплюючих репортажів-замальовок з Марокко. А це подорожні записки «У марокканського кайда (знайомство з кайдом)» – у ч. 3 «Нової хати», «Обід у хорамах гарему» – у ч. 4, «Несподівана зустріч у гаремі» – у ч. 5, «Виправа до пісків Сахари» – у ч. 9, «Гостина у берберів» – у ч. 10 «Нової хати». Ці перші дебютні публікації Софії Яблонської висвітлили її як талановиту журналістку з письменницьким даром і етнографа.

...А далі її шлях через Порт-Саїд (Єгипет), Джібуті й Цейлон проліг далеко на схід сонця – до країн Південно-Східної Азії і Далекого Сходу. Софія Яблонська, як не дивно, йшла назустріч східному вітру, яким ще в кінці XIX століття проходив її крайнин – галичанин, морський медик Ярослав Окуневський. Вона мандрує французькими колоніями в Індо-Китаї: побувала в Лаосі, Камбоджі, Ангкорі, Сіамі, Юнані (Китаї). 1932 р. вона надсилає до «Нової хати» свого барвистого «Листа із чужини» – Китаю, який був опублікований в місячнику того ж року. Цього ж року у Львові за сприяння фонду кнігарні НТШ побачила світ книжка Софії Яблонської «Чар Марокко» з чудовими світлинами мандрівниці-письменниці. На цю книжкову новинку українською мовою відгукнулася прихильною рецензією «Чар Марокко» (Нова книжка Софії Яблонської) Дарія Віконська (Іванна Кароліна Федорович-Малицька) – письменниця і літературознавець у журналі «Жіноча доля» за 1932 р., редагованому Оленою Кисілевською у Коломиї. До речі, Дарія Віконська згодом заприятелювала з Софією Яблонською. 1935 року вона публікує у ч. 8–9 «Жіночої долі» свою статтю під назвою «Аннамітський шаль (Софії Яблонській присячу)», яка «...подарувала мені шаль з індійського шовку...»

...З французького Індо-Китаю Софія Яблонська перебралася до Малайзії – британського колоніального володіння, а потім – до Нідерландської Індії (Індонезії) на острови Ява й Балі. Нестримна зацікавленість, жага пізнання невідомого закинули її до Японії та на острови Полінезії у Тихому океані, зокрема на острів Таїті з його вічнозеленими тропічними вологими лісами й привітними красивими таїтянами – одним із найдавніших полінезійських народів Океанії. До речі, на Таїті до 1901 р. жив відомий французький живописець П. Гоген, де й помер.

Відвідала наша допитлива мандрівниця-письменниця також Австралію, Нову Зеландію, Північну і Південну Америку. Але найбільшу увагу її привертав Китай. 15 років прожила вона в Китаї, де перебула японську окупацію. І скрізь, де б не ступала її нога, у який би закуток землі не закидали її пригоди й допитливість кінодокументаліста і журналіста, С. Яблонська знімає чудові репортажі, захоплюючи, глибоко правдиві, переплетені унікальними етнографічними нарисами-мереживами про людей цих країн, про їхній побут, культуру, звичаї, традиції, міфологію. І не дивно: бо вона жила серед аборигенів, жила їхнім життям у тяжких, незвичних для європейця, кліматичних і соціально-побутових умовах, у багатьох випадках – примітивних. І не раз піддавалася небезпеці, загрози життю.

Володимир МОРОЗЮК, член НСПУ
(Далі буде)

СИНИ ТВОЇ, УКРАЇНО!

ІСТОРИК КОЗАЧЧИНИ
До 160-річчя народження

7 листопада 1855 року народився визначний український вчений, історик, археолог, етнограф Дмитро Іванович Яворницький. З 1881 по 1886 рік викладав у Харківському університеті. З 1902 року очолював історичний музей у Катеринославі. Пише книжки «Історія запорізьких козаків» (т. 1–3, 1892–1897), «Запоріжжя в залишках старовини та переказах народу», «Вольності запорізьких козаків» та інші. У кожній книжці Дмитра Яворницького багато цінного фактичного матеріалу, написаного з позицій національно-патріотичного мислення. Одночасно Яворницький пише ряд віршів і видає збірку «Вечірні зорі», пише роман «За чужий гріх». На жаль, творчість Яворницького, його історичні праці зустріли в багатьох бібліотеках важкувато.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ, просвітянин

Я – УКРАЇНЕЦЬ!

СПРИЙМАЙМО СВІТ
ЧЕРЕЗ УКРАЇНУ

Під час цьогорічного Форуму книговидавців у Народному музеї Тараса Шевченка Львівського палацу мистецтв відбулася презентація книжки молодого українського письменника з Праги Олега Павліва «Повертаючись на старину».

Саме ця невелика збірка поезії і прози, що вийшла у видавництві «Нова Зоря» (Івано-Франківськ), вперше представила Україну на Міжнародному книжковому ярмарку, що проходив навесні у Празі.

Олег Павлів родом з Івано-Франківщини, зараз йому 24 роки. Він успішно закінчив Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова і Карловий університет у Празі. Свою дебютну збірку, в якій висловив міркування як власні, так і почуті від старожилів, написав про Україну. Любов до української мови внаслідок передала бабуся – звідси і нехарактерна для молодого хлопця лексика його творів. У своїх невеликих повістях автор торкається глибинних і ненадуманих життєвих тем...

«Такі роздуми більш властиві досвідченим письменникам. Читаючи книжку, я думала собі: чому Олег пише саме у такому стилі?! І зрозуміла, що це від уважного слухання старших людей», – розповідає філолог, завідувач Народного музею Тараса Шевченка у Львові Зеновія Філіпчук.

На думку приходять слова великого філософа Євгена Свєрстока: «Хвала тому дідусеві, який передав своєму внуку українське світосприймання».

Олег Павлів пише для українського часопису «Пороги» у Чеській Республіці, очолює організацію «Опір Західної України» у Празі. Його твори й переклади надруковані в багатьох закордонних періодичних виданнях. А працює науковим співробітником Національної бібліотеки Чеської Республіки – Слов'янської бібліотеки.

«Повертаючись на старину» – перша книжка автора, та він уже працює над своєю творчим самовдосконаленням.

Христина ЛУШИНА, випускниця творчої студії «У Кобзаревій світлиці», студентка факультету журналістики ЛНУ ім. І. Франка

СПОРТ – ЦЕ ЗДОРОВ'Я

КОЗАЦЬКІ ЗАБАВИ

В Івано-Франківському Вищому професійно-технічному училищі сервісного обслуговування техніки (ВПУ СОТ) проведено тиждень з предмету «Фізична культура». Головним став День здоров'я і спорту «Козацькі забави», в якому взяли участь всі учні.

Поділені на дві підгрупи, вони змагалися в підтягуванні на перекладині, стрибках у довжину, штовханні ядра, перетягуванні канату, комбінованій естафеті й боях козаків.

У першій підгрупі, в якій змагались молодші учні 1 і 2 курсу, взяли участь шість команд.

І місце зайняли учні другого курсу з професій радіомеханіки з обслуговування та ремонту радіотелевізійної апаратури.

II і III місце розділили між собою учні 2 і 1 курсу відповідно з професії електро-

НАША ІСТОРІЯ

ЗАДЛЯ МАЙБУТНЬОГО

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ: «ПОДЕБРАДСЬКИЙ ПОЛК» АРМІЇ УНР

У серії «Видатні українці» вийшло нове видання Історичного клубу «Холодний Яр». Автори – Роман Коваль і Віктор Моренець – вже презентували його в Мюнхені, Празі, Будапешті й у школі ім. Михайла Гаврилка в с. Козьовій на Львівщині.

У першому томі енциклопедії вміщено 400 біографій вояків регулярних та іррегулярних українських збройних формуцій 1-ої половини ХХ ст. – студентів і випускників Української господарської академії в Подєбрадах (Чехословаччина, 1922–1932) – і тих воїнів, які прагнули навчатися в подебрадській академії. Серед них було чимало творців української культури – письменників, художників, композиторів, музикантів, акторів, журналістів, редакторів, кооператорів,

спортсменів, державних, громадських і театральних діячів.

Випускники академії стали не тільки спеціалістами, а й «інженерами-суспільниками», тобто фахівцями-патріотами, які несли українське світло на Пряшівщину, Лемківщину, Карпатську Україну, Волинь, Галичину. Вони гідно тримали марку українського інженера у Франції, Бельгії, ЧСР, Польщі, Німеччині, Африці, Китаї, США, Канаді, Південній Америці та Австралії.

Випускник подебрадської академії Євген Маланюк назвав її «Національною політехнікою», «лабораторією, де культивувався тип новітнього українця».

До кінця 2016 року автори планують підготувати ще два томи енциклопедії.

Н. К.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ТІНІ БУВАЮТЬ БІЛІ...

Найкращі мої слова – несказані,
Найкращі мої слова – ненароджені,
Найкращі мої слова – убиті,
А тому зайве говорити
про чорнило й про перо.

Михайло БАТІГ

Обласна бібліотека для юнацтва презентувала книжку «Сад білих тіней» поета і журналіста Михайла Батога.

Михайло Батіг – член Національних спілок письменників та журналістів України, кореспондент газети «Злагода» (м. Тлумач), автор чотирьох поетичних збірок: «Спиною до образів», «Країна п'яних пророків», «Зірка і хрест», «Про синє море та січових стрільців».

Переможець Міжнародного літературного конкурсу молодих українських літераторів «Гранослов» (Київ, 1995), лауреат премії ім. М. Чернявського (Луганськ, 2000) та Національної спілки письменників України «Благовіст» за 2012 рік, член культурної асоціації клубу авторів м. Меланьяно (Італія). Поезії Михайла Батога представлені в сучасній віртуальній Антології поетів та письменників Італії. Вірші поета ввійшли у літературний проект «Будинок міжнародної поезії», що у Франції.

Заступник начальника управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації Мирослава Корнелюк вручила автору медаль «За заслуги перед Прикарпаттям» з нагоди ювілею.

А голова ОО НСПУ Євген Баран вручив М. Батогу грамоту Спілки письменників.

Степан Процюк, Василь Бабій, Олександр Букатюк відзначили особливий стиль поета-верлібриста.

Дарунком авторів стали музичні твори у виконанні квартету бандуристів Івано-Франківського державного музичного училища ім. Д. Січинського.

Актриса Івано-Франківського обласного академічного театру ляльок імені Марійки Підгірянки Ольга Гнатюк продекларувала прозу Михайла Батога.

У творчій зустрічі з поетом взяли участь студенти й викладачі української мови та літератури Івано-Франківського фінансово-комерційного кооперативного коледжу ім. С. Граната Таїсія Лісова та Галина Островська.

Модератор заходу, провідний методист обласної бібліотеки для юнацтва Світлана Когут, представила бібліотечну виставку «Поетичне слово Михайла Батога», ознайомила учасників зустрічі з поетичною і журналістською творчістю автора.

Світлана ШАГАН

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
ЛИСТОПАД

1 ЛИСТОПАДА

День державності на західноукраїнських землях.

75 років заснування обласної філармонії.

5 ЛИСТОПАДА

140 років від дня народження Михайла Мочульського (1875–1940), українського літературознавця і адвоката, який у 20–30-их рр. ХХ ст. жив у Коломиї та Станиславові.

8 ЛИСТОПАДА

Великомученика Димитрія Мироточця.

9 ЛИСТОПАДА

День української писемності та мови.

11 ЛИСТОПАДА

55 років від дня народження Михайла Сигидина, історика, педагога, старшого викладача кафедри історії України Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

80 років від дня народження Ольги Голинської, відмінниці народної освіти, вчителя-методиста, громадсько-культурної і просвітянської діячки.

12 ЛИСТОПАДА

110 років від дня народження Івана Крушельницького (1905–1934), письменника, перекладача, мистецтвознавця, графіка, уродженця м. Коломия. Репрезентований і розстріляний у 1934 р.

14 ЛИСТОПАДА

125 років від дня народження Мар'яна Кречковського (1890–1950), сотника УГА, адвоката у Богородчанах, уродженця с-ща Заболотів тепер Снятинського району.

15 ЛИСТОПАДА

День працівників сільського господарства (третя неділя листопада).

130 років від дня народження Михайла Куриленка (1885 – після 1940 р.), засновника мистецько-промислової спілки «Гуцульське мистецтво», першого директора художнього технікуму в Косові.

120 років від дня народження Миколи Вінтоняка (1895–1980), майстра художнього оброблення шкіри, який відновив давні способи шкірного виробництва, техніки оздоблення – гаряче і холодне тиснення, інкрустація металом, уродженця м. Косів.

115 років від дня народження Володимира Блавацького (1900–1953), українського актора і режисера мандрівних театрів Західної України, уродженця м. Косів. Помер у США.

16 ЛИСТОПАДА

День працівників радіо, телебачення та зв'язу.

80 років від дня народження Петра Боєчка, івано-франківського художника, члена НСХУ, автора мистецьких робіт «Бурштинська ДРЕС», «Світло в Карпатах», «Квітка з полонини» та інших.

17 ЛИСТОПАДА

Міжнародний день студентів. День студента в Україні.

19 ЛИСТОПАДА

140 років від дня народження Катрі Гриневичевої (1875–1947), письменниці, активної діячки жіночого руху в Галичині.

120 років від дня народження Степана Масляка (1895–1960), українського поета, перекладача, уродженця м. Станіслав (тепер – м. Івано-Франківськ).

21 ЛИСТОПАДА

Собор архістратига Михаїла.

День Гідності та Свободи.

130 років від дня народження Ірини Шухевич (1885–1979), художниці, портретистки, іконописця, уродженки с. Вишнів тепер Рогатинського району. У 1939 р. емігрувала до США.

22 ЛИСТОПАДА

80 років від дня народження Романа Скульського (1935–2004), українського педагога, професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

23 ЛИСТОПАДА

80 років від дня народження Олега Адаменка, еколога, академіка, доктора геолого-мінералогічних наук, професора ІФНТУНГ.

Підготував Петро АРСЕНИЧ
(Далі буде)